Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U000009

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-01-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковтун Альбіна Анатоліївна
2. Kovtun Albina

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-12-2018

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071210

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 76.051.07

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071210

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21

Тема дисертації:

1. Семантичні деривати в релігійній лексиці української мови: творення, розвиток і сучасне функціонування

2. Semantic derivatives in the Ukrainian religious vocabulary: creation, development and modern functioning

Реферат/анотація:

1. Дисертація є комплексним діахронно-синхронним дослідженням розвитку семантичної деривації в загальновживаній релігійній лексиці української мови. За допомогою лексикографічного та контекстного аналізу окреслено основні джерела, напрями і способи наповнення релігійного словника української мови за узуальною та індивідуальною мовною практикою. Визначено головні типи й моделі внутрішньослівного семантичного зв'язку та з'ясовано його роль в оновленні релігійного лексикону. Уведено нову термінологічну опозицію осакралення / розсакралення на позначення в українській мові процесів термінування й детермінування в лексемах із релігійним значенням. З'ясовано, що під час творення релігійної лексики в сакральній сфері активними є метонімія, семантичне звуження, менше ▫ метафора; поза релігійною сферою переважає метафора, рідше семантичне розширення й метонімія. Помічено характерну появу відтінка урочистості з поступовою нейтралізацією під час осакралення; урочистості, ліричності й іронійності ▫ під час

розсакралення (нерідко через енантіосемію, виявлену вже в мові XVI –XVII ст. та увиразнену в XX ст. при спробі витіснити релігійність на периферію мовної свідомості українців). Підтверджено вирівнювання аксіологічних параметрів релігійної лексики в сучасній українській мові поряд із іронійними інноваціями, які час від часу з'являються як елементи модерного мовомислення. Ключові слова: релігійна лексика, семантична деривація, семантичний дериват, полісемія, полісемант, термінування, повторне термінування, детермінування, енантіосемія.

2. This thesis is a complex diachronic-synchronic analysis of origination and development of polysemy of the Ukrainian religious lexemes in the general functional and individual speech practice. According to lexicographical sources, in modern Ukrainian there are words with meanings acquired from the religious sphere through metonymization, semantic narrowing and metaphorization. Outside the religious sphere, according to the newest explanatory sources, religious nominations functioning in the Ukrainian language, are determinolized by metaphorization, expansion of the meaning and metonymization. The main sign of desacralization is the emergence of unusual for religious lexemes stylictic adherences. It was observed in the polemical literature of the XVIth and XVIIth centuries, but their effectiveness particularly increased in the 20th century, when the flavor of irony, mockery and scorn was firmly attached to the religious vocabulary – the fact that should not be regarded as a consequence of the language natural development. Key words: religious vocabulary, semantic derivation, semantic derivative, polysemy, polysemantic word, terminologizaton, re-terminologizaton, determinologization, enantiosemy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скаб Марія Василівна
2. Skab Mariia Vasylivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скаб Марія Василівна

2. Skab Mariia Vasylivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Струганець Любов Василівна

2. Struganets Liubov Vasylivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колоїз Жанна Василівна

2. Koloiz Zhanna Vasylivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Надія Іванівна

2. Boyko Nadiya

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Осовська Ірина Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Осовська Ірина Миколаївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.